

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr.1325
van **SOFIE MERTENS**
datum: 6 juni 2023

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Vrijwillige brandweer - Prioritaire voertuigen en groene zwaailichten

In opdracht van de federale overheidsdienst (FOD) Mobiliteit en Vervoer is Verkeersveiligheidsinstituut Vias begin april een proefproject gestart voor de herkenbaarheid van vrijwillige brandweerlieden op de weg. Door middel van groene zwaailichten moeten ze herkenbaar zijn voor andere weggebruikers wanneer ze met hun wagen onderweg zijn naar de kazerne voor een dringende interventie. In Canada bestaat het principe al langer.

Tijdens het project zal Vias 8 maanden lang het effect van die 'hoffelijkheidslichten' op de aanrijtijden en de impact op het veiligheidsgevoel van de brandweervrijwilligers bestuderen. Over heel België zullen vier hulpverleningszones deelnemen aan het project, waarvan twee in Vlaanderen. Het gaat in totaal om twintig vrijwilligers, vijf per deelnemende zone. In de eerste vier maanden rijden ze rond zonder hoffelijkheidslichten, in de laatste vier maanden mét. Op die manier wil Vias onderzoeken of de vrijwilligers sneller aan de kazerne geraken, of andere weggebruikers hoffelijk zijn voor hen en of de vrijwilligers zich veilig voelen als ze met die groene zwaailichten rijden.

Die hoffelijkheidslichten zorgen er niet voor dat de wagen van de vrijwilliger gezien wordt als een prioritair voertuig. Ze mogen dus geen verkeersovertredingen begaan en bijvoorbeeld te snel rijden. Van de andere weggebruikers wordt louter verwacht dat ze hun voorrang afstaan of extra hoffelijk zijn. Uit een enquête van Vias uit 2018 blijkt echter dat een kwart van de bestuurders zelfs niet weet hoe de weg vrij te maken als een prioritair voertuig nadert. In principe moeten alle weggebruikers onmiddellijk de doorgang vrijmaken, voorrang verlenen en zo nodig stoppen wanneer ze de sirene van een prioritair voertuig horen. Toch leidt dat vaak tot verwarring en stress omdat bestuurders niet goed weten wat ze moeten doen, zeker als het druk is. Daar komen dan nu ook de hoffelijkheidslichten voor vrijwillige brandweerlieden bij.

1. Hoe wil de minister weggebruikers sensibiliseren over prioritaire voertuigen? Plant de minister er een campagne rond?
2. Hoe staat de minister tegenover het proefproject met de hoffelijkheidslichten?
3. Zal het proefproject geen verwarring veroorzaken voor de andere weggebruikers en bijgevolg tot meer verkeersonveilige situaties en/of ongevallen leiden?

ANTWOORD

op vraag nr. 1325 van 6 juni 2023

van **SOFIE MERTENS**

1. Prioritaire voertuigen kunnen inderdaad op hun traject in gevaarlijke situaties terecht komen. Met de invoering van de reddingstrook willen we alvast zorgen voor een veiligere doorgang van de hulpdiensten. Met regelmatige sensibiliseringscampagnes ondersteunen we deze maatregel, zodat dit verder ingeburgerd raakt. Ook via het Mobilidata-programma proberen we op dit onderwerp in te zetten via geconnecteerde verkeerslichten die kunnen communiceren met aangemelde voertuigen, waardoor nood- en hulpdiensten prioriteit kunnen krijgen.
2. Uiteraard ben ik niet tegen hulpmiddelen (zoals in dit geval het gebruik van groene hoffelijkheidslichten) die kunnen leiden tot een veiligere en snellere interventie in het kader van het beantwoorden van een noodoproep. Het is echter wel van belang dat de efficiëntie en mogelijke (positieve of negatieve) neveneffecten van deze hulpmiddelen in beeld worden gebracht. Ik ga ervan uit dat dit goed bestudeerd wordt in het lopende proefproject.
3. Aangezien het proefproject nog lopend is, is het nu nog moeilijk in te schatten wat de impact en effecten van de groene zwaailichten op de verkeersveiligheid zullen zijn. Net daarom heeft de FOD Mobiliteit aan VIAS Institute een proefproject gevraagd. De impact op het veiligheidsgevoel van de andere weggebruikers zou deel moeten uitmaken van de evaluatie van het proefproject.